

+ In beeld

tekst HERMAN KEPPY, fotografie TOM VAN LIMPT

Tom van Limpt was als 18-jarige stagiair in een psychiatrische instelling al gefascineerd door de kamers van de bewoners. Jaren later mocht hij die vertrekken fotograferen in een forensisch-psychiatrische instelling.

BINNENWERELD

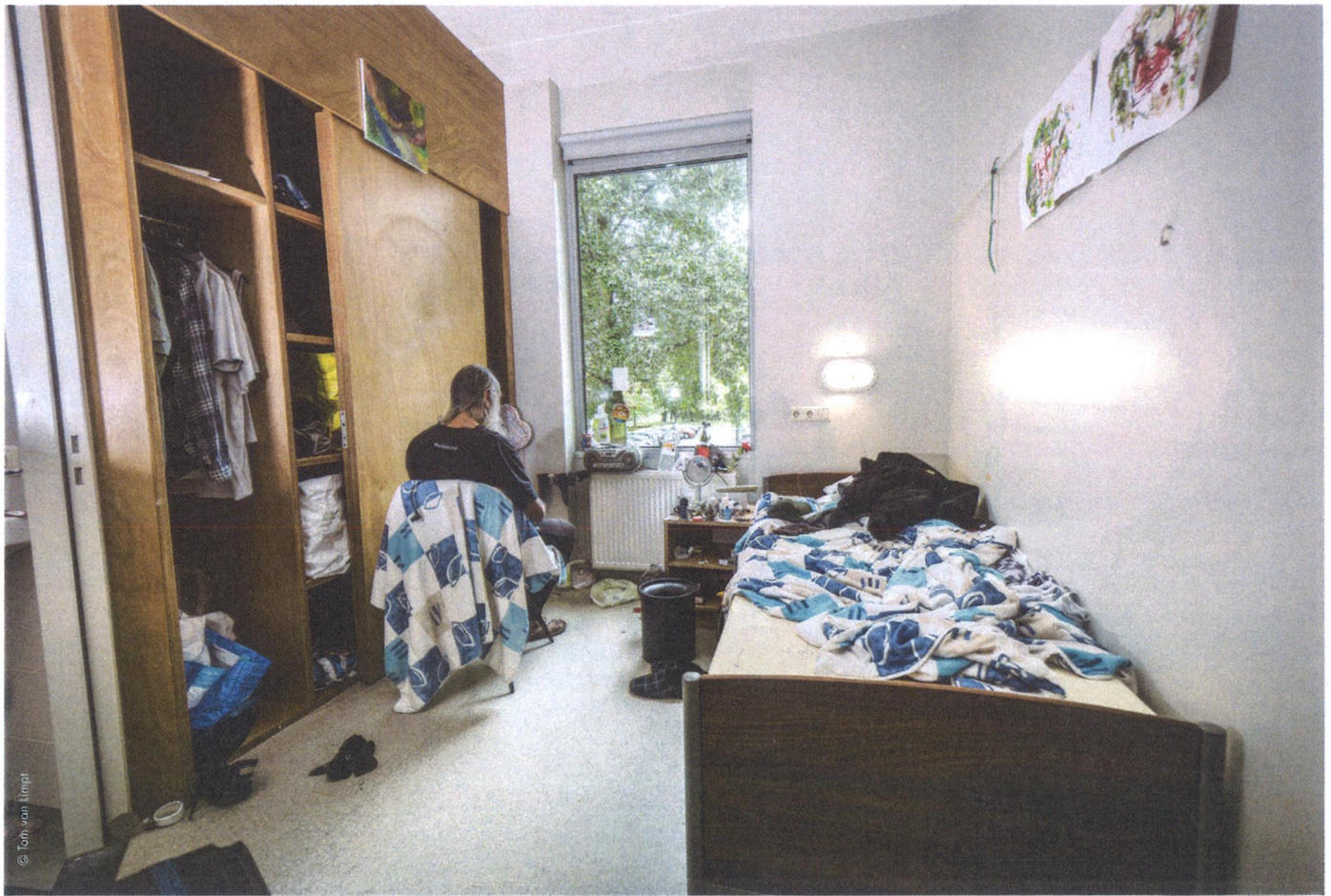

© Tom von Limpf

© Tom von Limpf

‘Was je in een andere situatie beland of geboren, had je er zelf ook kunnen zitten’

—‘De fotoserie is gemaakt in De Woenselse Poort in Eindhoven. Dat is een forensisch-psihiatrische instelling. In de volksmond wordt het soms de tbs-kliniek genoemd. Maar het is niet zo dat er hier alleen mensen zitten die een zwaar delict hebben gepleegd.’

Fotograaf Tom van Limpt vertelt verder: ‘De Woenselse Poort biedt forensische en intensieve zorg aan mensen met een psychiatrische aandoening op landgoed de Grote Beek. Het is een onderdeel van de GgZE, Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven.’

Het is niet makkelijk om hier als fotograaf binnen te komen. Wat hielp is dat ik voordat ik fotografie ging studeren, een zorgopleiding heb afgerond. Tijdens die mbo-opleiding heb ik één jaar bijna fulltime gewerkt in de psychiatrische zorg. Met die achtergrond heb ik later een fotoreportage gemaakt over Dutch Cell Dogs. De serie gaat over hoe “lastige” asielhonden worden getraind door mensen in de gevangenis of in een psychiatrische kliniek. Dit project zorgt ervoor dat die honden een grotere kans maken om geadopteerd te worden. En voor de gedetineerden is het ook heel goed, want die leren ook sociale skills. Een van de plekken waar ik toen kwam, was De Woenselse Poort. Dus ik dacht: ja, het is zo moeilijk om op zo’n plek binnen te komen, kan ik daar niet nog iets mee?

Als 18-jarige jongen die stage liep, was ik altijd gefascineerd door de persoonlijke kamers, de vertrekken van de bewoners. Want die lijken echt iets te vertellen over waar ze op dat moment staan. Je herkent de mensen met

smetvrees, of anderen die lijden aan obsessieve, compulsieve stoornissen, waardoor alles op de millimeter strak en nauwkeurig moest staan. En dan heb je ook bewoners die eigenlijk een soort van veredelde zwervers zijn, niet denigrerend bedoeld, maar die heel veel moeite hebben met hun leven structureren. Dat zie je terug in hun kamer. Aan de andere kant, je kan er niet echt een conclusie aan verbinden, moet ik eerlijk zeggen. Sommige situaties in zo’n kamer waren echt momentopnames. Een man was net verhuisd, dus stonden er nog heel veel dozen in zijn kamer. Je kunt je afvragen of dat iets over zijn geestelijke toestand op dat moment zei.

Ik ben onaangekondigd de afdelingen langsgeslagen, waardoor je dus echt een eerlijk beeld krijgt van de kamers. Eén bewoner had bijvoorbeeld een woede-uitbarsting gehad, dat zag je nog terug. Uiteindelijk heb ik ongeveer 50 kamers mogen fotograferen. Ik vroeg de bewoners: mag ik vragen waarom je hier zit? Er waren er die zeiden: daar wil ik het niet over hebben. Maar anderen waren daar echt super open over en begonnen gewoon hun levensverhaal te vertellen. Het ene verhaal was nog bijzonderder dan het andere. In die zin zorgde het ervoor dat ik me ook meer kon inleven in die persoon. Zelfs zo, dat ik besepte dat als ik in een andere situatie beland was geraakt of was geboren, ik daar zelf ook had kunnen zitten. Ja, zo is het. Daar ben ik echt van overtuigd. Dus het stemt je misschien wel milder. Maar dat heeft ook te maken met de gesprekken en de contacten die ik gehad heb. Die zijn natuurlijk lastiger in een foto over te brengen.’ <

Tom van Limpt (Reusel, 1982) kocht op zijn twaalfde een spiegelreflexcamera, bezeten van fotografie. Maar dat hij er zijn beroep van kon maken, kwam aanvankelijk niet bij hem op. Dus volgde hij de mbo-opleiding Woonbegeleiding die hij ook afmaakte. Toen hij in contact kwam met een kunstschilder ontdekte hij pas dat je ook van een creatieve hobby je beroep kan maken. Hij werd toegelaten tot de Academie voor Beeldende Kunsten Sint-Joost in Breda, studeerde af en terwijl hij zijn eerste foto-opdrachten uitvoerde, verdiende hij zijn basisboterham als fotografiedocent aan een culturele instelling in Oosterhout. ‘Daar heb ik veel van geleerd,’ zegt hij, ‘want omdat je het moet uitleggen, moet je ook precies weten hoe het zit.’ Inmiddels werkt hij voor meerdere opdrachtgevers in de zorg en het onderwijs en worden zijn reportages soms ook in de landelijke dagbladen gepubliceerd. Meer info: tomvanlimpt.com